Tid for taksjekk og rensing av takrenner

BevarHMS anbefaler taksjekk og rensing av takrenner og nedløpsrør både høst og vår. Gode rutiner på dette minsker faren for skader og lekkasjer. I artikkelen får du vite hvordan taksjekk og rensing kan utføres.



Artikkelen er oppdatert 18.10.2022. Saken ble først gang publisert i november 2020

Hvorfor utføre taksjekk og rens av takrennene hver vår og høst?

- Taktekkingen er boligens «paraply», og det er vesentlig for takets funksjon at alt er i orden. Hvis vannet kommer ned på undertaket forringes levetiden på taket og det er stor risiko for vannlekkasje inn i boligen.
- Dersom takrenner og nedløpsrør blir tette av løv, barnåler og annet rusk, er det en risiko for at rørene sprekker når det fryser til om vinteren. Dette kan føre til lekkasjer, og til skader på bygningen.
- Gode rutiner på kontroll og utbedring minsker faren for skader og lekkasjer.
- Flate tak er ekstra utsatt dersom takrenner og nedløpsrør blir tette.
- Det koster en del å skifte takrenner og nedløpsrør, så det er ikke dumt å ta vare på de man har.
- Dersom takrenner og nedløpsrør går tett, kan dette føre til at det blir dannet istapper når det fryser på. Dersom disse henger over en sti, en vei eller et fortau, kan istappene være en fare for folk som passerer under.

Hvordan renske takrenner og nedløpsrør, samt utføre taksjekk?

Takrenner

1. Start ved åpningen til nedløpsrøret, og arbeid deg videre bortover takrennen. Vi anbefaler at du jobber denne veien for å unngå at nedløpsrøret blir tett.
2. Bruk gjerne en tom brusflaske. Del den i to, og bruk denne til å samle opp rusk og rask som ligger i renna (hold den i tuten og skubb flasken fra nedløpsrøret og bortover).
3. Bruk gjerne hageslangen og en liten spade til slutt for å få det helt rent, samtidig får du sjekket om det er lekkasje i skjøtene, og om takrennen har riktig fall.
4. Bruk fallsikring når du renser takrennene. Les mer om fallsikring i avsnittet om fallsikring lenger nede i artikkelen.
5. Ved hjelp av en takrennerenser med teleskopskaft, er det mulig å stå på bakken og rense takrenner som det ellers er vanskelig å komme til (opp til en viss høyde).

Nedløpsrør

1. Dersom nedløpsrøret er tett, spyl det med hageslange eller høytrykkspyler. Men pass på at det er fri passasje ut i enden av nedløpsrøret.
2. Det kan være fornuftig å montere rensetrakt (trakt som hindrer løv og annet smuss) på nedløpsrøret, på den måten slipper man å gå opp til takrennen for å fjerne løv som hindrer funksjonen.
3. Det er ofte mulig å ta bort den nederste delen av nedløpsrøret, slik at du lettere får ut det som eventuelt sitter fast.

Takflater

1. Enkelte takflater er enkle å inspisere ved å gå på taket, på andre tak må lift benyttes. Begge alternativ bør kombineres med bruk av fallsikring. Les mer om fallsikring i avsnitt «Fallsikring» nedenfor.
2. Har man takstein er det alltid fornuftig å ha reservestein liggende, de skiftes ut fortløpende mens man utfører taksjekken. Dytt opp taksteinen *ovenfor* den som skal skiftes slik at det blir enkelt å komme til den som er skadet.
   Ligger det papptekking eller folie på taket er det fugemasse som skal benyttes som midlertidig tetting ved skade, deretter bør man tilkalle fagfolk snarest mulig slik at skaden blir permanent utbedret.
3. Er det montert snøfangere er dette en god anledning til å sjekke om de er uskadet. Det vil si at de er i kontakt med taktekkingen og at de står på linje uten å være bøyd nedover i takfallets retning.

Fallsikring

Lift er som regel det beste hjelpemiddelet for å utføre både taksjekk og rens av takrenner. Mer spesifikt anbefaler vi en bomlift, den er konstruert slik at den kan kjøres langsmed bygget mens man står i kurven. Er det lav takvinkel og ikke for glatt taktekking er det aller best å gå på taket, men fremdeles med liften i beredskap og gjerne som forankringspunkt til sikringsline.

Sikringen av den personen som er på taket bør være slik at den ikke er til hinder for utførelsen av arbeidet. Benyttes ikke lift til arbeidet er det fornuftig å feste taksikringen rundt pipen eller ved å fjerne noen takstein for å feste den i lektene. Fallsikringen må IKKE festes i luftehatt eller andre gjennomføringer enn pipe.

Skal du gå på taket er det vel så viktig med gode såler på skoene, slik at man får godt fotfeste og føler seg trygg når man beveger seg rundt i et område man ikke er direkte komfortabel med.

Skal lift eller fallsikringsutstyr benyttes, så kreves opplæring. Hør med utstyrleverandør om mer informasjon. Husk å gjøre en risikovurdering før oppstart av arbeidet.

Hvordan forebygge takskader?

- Sjekk at takrenner og avløp er hele og uten skader.
- Sjekk at takrenner og avløp er festet skikkelig

Bruk sjekkliste i BevarHMS

I sjekklisten «Egenkontroll bygning», finner du punktet «Er takrenner og avløp fra tak åpne, og sjekkes disse jevnlig?». I BevarHMS blir det som standard foreslått at sjekklisten gjennomgås to ganger i året. Vi anbefaler at takrør blir rensket både om høsten, etter at løvet har falt av trærne, og om våren.

Kilder

1. Usbl Boservice har bidratt med gode innspill til artikkelen.
2. Huseierne.no – Hus & bolig
3. If.no – Fukt og vannskader
4. Vivilla.no – Tette takrenner kan koste deg dyrt

TIPS

- ✓ Vi anbefaler en løvrist (løvbeskyttelse) i takrennene, og rist (løvfangere) over nedløpet, dette vil i stor grad hindre at løvet legger seg, og at nedløpet blir tett.
- ✓ Vi anbefaler å ha et nett over hele takrennen dersom det er store løv- og nåletrær i nærheten av bygningen.
- ✓ Dersom du observerer at vannet samler seg i takrenna, og ikke renner, så anbefaler vi å justere rennen, slik at den renner rett veg. Takrennen skal ikke være i vater.
- ✓ Vi anbefaler å fjerne løv i flere omganger dersom du bor i nærheten av en skog, eller at det er løvfellende tre nær huset.
- ✓ I regnvær kan man sjekke om det drypper vann på baksiden av takrennen. Dette er en viktig indikator på at det er skader på taktekkingen.